

«ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ»

ΤΜΗΜΑ Β 1

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Καραγιώργος Θεοφάνης, Καθηγητής

Η Διοικητική Λογιστική είναι ο κλάδος της λογιστικής που ασχολείται με την εξασφάλιση πληροφοριών για τους εσωτερικούς χρήστες και μεταξύ των θεμάτων που πραγματεύεται είναι ο προσδιορισμός του κόστους των προϊόντων. Οι πληροφορίες απευθύνονται στις διάφορες βαθμίδες της διοίκησης της επιχείρησης και είναι αυτή που προσδιορίζει ποιοι παράγοντες θα λαμβάνονται υπόψη για να υπολογισθεί η αποδοτικότητα, η κερδοφορία καθώς και άλλα μεγέθη που ενδιαφέρουν τη διοίκηση.

Το πρόβλημα του κόστους εκτείνεται σε όλες τις σφαίρες της οικονομικής δράσης του ανθρώπου και συνεπώς πρέπει να απασχολεί κάθε οικονομικό οργανισμό που εξυπηρετεί κοινωνική ανάγκη, από τη βιομηχανική και εμπορική μέχρι και την τραπεζική και ασφαλιστική επιχείρηση, αλλά και γενικά όλους τους οικονομικούς οργανισμούς δημοσίου και ιδιωτικού δικαίου.

Στο μάθημα της Διοικητικής Λογιστικής εξετάζονται οι έννοιες του πραγματικού και προκαθορισμένου κόστους, του σταθερού και του μεταβλητού κόστους. Επίσης, εξετάζεται το άμεσο και το έμμεσο κόστος παραγωγής, το κόστος ευκαιρίας, αντικατάστασης, το διαφορικό κόστος και το οριακό κόστος.

Αναλύονται τα βασικά χαρακτηριστικά των μεθόδων κοστολόγησης που χρησιμοποιούνται, κυρίως από τις βιομηχανικές επιχειρήσεις και ο τρόπος με τον οποίο πραγματοποιείται ο επιμερισμός- επανεπιμερισμός των Γ. Β. Ε στα παραγωγικά τμήματα.

Παράλληλα, παρουσιάζεται η οριακή κοστολόγηση και πώς διαφοροποιείται από την απορροφητική κοστολόγηση, ώστε να είναι σε θέση κανείς να συντάξει χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

Παρουσιάζεται η μέθοδος κοστολόγησης με βάση τις δραστηριότητες ώστε να εφαρμόζονται οι δυνατότητες τις οποίες προσφέρει αυτή η σύγχρονη διοίκηση επιχειρήσεων.

Γίνεται συνοπτική εισαγωγή για τον τρόπο που η Διοικητική Λογιστική συμβάλει στην επίτευξη ελέγχου και στην επίλυση διοικητικών προβλημάτων. Παρουσιάζονται, μάλιστα, οι σχέσεις μεταξύ του κόστους-όγκου δραστηριότητας-κέρδους και αναλύεται το περιθώριο συνεισφοράς.

Παρουσιάζονται τα συμπεράσματα προϊόντα και το σημείο διαχωρισμού.

Επιπρόσθετα, αναλύονται οι βασικές τεχνικές διαμόρφωσης των τιμών των προϊόντων και των υπηρεσιών και οι σύγχρονες μέθοδοι τιμολόγησης. Επιπλέον, εξετάζονται οι ενδοεπιχειρησιακές συναλλαγές.

Εξετάζονται, οι έννοιες σχετικές με τους προϋπολογισμούς, οι τύποι προϋπολογισμών καθώς και η διαδικασία κατάρτισης των προϋπολογισμών των πωλήσεων, παραγωγής, αποθεμάτων, ταμειακοί, όπως και προϋπολογισμοί λογιστικών καταστάσεων.

Ακόμη, παρουσιάζονται οι κλασικές τεχνικές αξιολόγησης και επιλογής προϋπολογιστικών επενδύσεων.

Εξετάζεται, η ανάλυση των αποκλίσεων των Α` υλών, Άμεσης εργασίας και Γ. Β. Ε και των τεχνικών που χρησιμοποιούν οι επιχειρήσεις για να αξιολογήσουν τους προϋπολογισμούς.

Τέλος, αξιολογείται η πορεία μίας εταιρίας με βάση την κατάσταση των ταμειακών ροών.

Θεοφάνης Καραγιώργος

ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
ΔΙΑΤΜΗΜΑΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΣΤΗΝ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
ΓΙΑ ΣΤΕΛΕΧΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ
(ΤΜΗΜΑ: Β 2)

Υπεύθυνοι Διδασκαλίας:

Καραγιώργος Θεοφάνης, Καθηγητής, τηλ. 2310-891-596, E-mail: karagth@uom.gr

Ταχυνάκης Παναγιώτης, Επ. Καθηγητής, τηλ. 2310-891-564, E-mail: tahi67@uom.gr

Ώρες Γραφείου: όπως πρόγραμμα διδασκαλίας και ανακοίνωση

Αίθουσα και ώρες διδασκαλίας: όπως πρόγραμμα διδασκαλίας

ΣΚΟΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Η διοικητική λογιστική ασχολείται με την παροχή οικονομικών πληροφοριών στα στελέχη, δηλ. τα πρόσωπα που βρίσκονται μέσα σ' έναν οργανισμό-επιχείρηση και διευθύνουν και ελέγχουν τις λειτουργίες του. Σκοπός του μαθήματος είναι να μεταδώσει στους μεταπτυχιακούς φοιτητές τις αρχές, δομές και διαδικασίες της διοικητικής λογιστικής επιστήμης, να διδάξει τα κατάλληλα εργαλεία ανάλυσης των εσόδων και υπολογισμού των εξόδων, να ερμηνεύσει και να αναλύσει τις μεθόδους και τεχνικές προσδιορισμού του επιχειρηματικού κόστους με τελικό στόχο, οι διοικητές των οικονομικών μονάδων (μάντζερ) να είναι σε θέση να χρησιμοποιήσουν τις πληροφορίες που τους παρέχονται από τους οικονομικούς διευθυντές προκειμένου να λάβουν τις κατάλληλες αποφάσεις ώστε αφενός να οδηγήσουν την επιχείρηση στην κορυφή του κλάδου δραστηριοποίησης και αφετέρου να τους καταστήσει αξιόπιστα στελέχη.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ

α/α	Περιεχόμενα
1	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ – ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ: Εισαγωγικές έννοιες, το έργο των στελεχών και η ανάγκη για πληροφορίες διοικητικής λογιστικής, σύγκριση χρηματοοικονομικής και διοικητικής λογιστικής, ο ρόλος της διοικητικής λογιστικής, το μεταβαλλόμενο επιχειρηματικό περιβάλλον, επαγγελματική δεοντολογία. Πρακτικές εφαρμογές-παραδείγματα.
2	ΟΡΟΛΟΓΙΑ-ΕΝΝΟΙΕΣ-ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΚΟΣΤΟΥΣ: Εισαγωγικές έννοιες, γενικές ταξινομήσεις κόστους, κόστος προϊόντος και κόστος περιόδου, κατηγορίες κόστους στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις, ανάλυση κόστους προϊόντος, ταξινομήσεις κόστους: για πρόβλεψη της συμπεριφοράς κόστους, για καταλογισμό κόστους στα διάφορα αντικείμενα κόστους, για λήψη αποφάσεων. Πρακτικές εφαρμογές- παραδείγματα.
3	ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ ΚΟΣΤΟΥΣ: ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΑΙ ΧΡΗΣΗ: Εισαγωγικές έννοιες, μορφές συμπεριφοράς κόστους, ανάλυση μικτού κόστους, μέθοδος της συνεισφοράς. Πρακτικές εφαρμογές-παραδείγματα.

4	ΚΟΣΤΟΛΟΓΗΣΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ ή ΣΥΝΕΧΟΥΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ: Εισαγωγικές έννοιες, σύγκριση κοστολόγησης έργου-παραγγελίας και κοστολόγηση διαδικασιών, ροές κόστους, ισοδύναμες μονάδες παραγωγής, μέθοδος σταθμικού μέσου όρου, F.I.F.O., L.I.F.O., κοστολόγηση με βάση τη λειτουργία. Πρακτικές εφαρμογές- παραδείγματα.
5	ΣΧΕΣΕΙΣ ΚΟΣΤΟΥΣ-ΟΓΚΟΥ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ-ΝΕΚΡΟ ΣΗΜΕΙΟ: Εισαγωγικές έννοιες, συστατικά στοιχεία ανάλυσης κόστους-όγκου παραγωγής-κέρδους, ανάλυση σημείου ισορροπίας, κόστος-όγκος παραγωγής, κέρδος και επιλογή της δομής κόστους εταιρίας, διάρθρωση των προμηθειών πωλήσεων, μίγμα πωλήσεων, υποθέσεις για την ανάλυση κέρδους-όγκου παραγωγής. Πρακτικές εφαρμογές-παραδείγματα.
6	ΚΟΣΤΟΛΟΓΗΣΗ ΜΕΤΑΒΛΗΤΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ: Εισαγωγικές έννοιες, συστατικά στοιχεία, επισκόπηση κοστολόγησης πλήρους απορρόφησης και κοστολόγησης μεταβλητού κόστους, σύγκριση αποτελεσμάτων, σύγκριση δεδομένων κέρδους σε παρατεταμένη περίοδο, αντίκτυπος των μεταβολών παραγωγής στα καθαρά λειτουργικά κέρδη, επιλογή μεθόδου κοστολόγησης. Πρακτικές εφαρμογές-παραδείγματα.
7	ΚΟΣΤΟΛΟΓΗΣΗ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ: Εισαγωγικές έννοιες, συστατικά στοιχεία, σχεδιασμός συστήματος κοστολόγησης με βάση τις δραστηριότητες, τεχνικές προδιαγραφές, σύγκριση κόστους προϊόντων με την παραδοσιακή μέθοδο και με την κοστολόγηση με βάση τις δραστηριότητες, στόχευση βελτιώσεων στις διαδικασίες, εκθέσεις δραστηριοτήτων. Πρακτικές εφαρμογές - παραδείγματα.
8	ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ-ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΚΕΡΔΩΝ: Εισαγωγικές έννοιες, συστατικά στοιχεία, πλαίσιο κατάρτισης προϋπολογισμών, συνολικός προϋπολογισμός, προϋπολογιζόμενα αποτελέσματα χρήσεως, διεθνείς πτυχές των προϋπολογισμών. Πρακτικές εφαρμογές-παραδείγματα.
9	ΠΡΟΤΥΠΟ ΚΟΣΤΟΣ ΚΑΙ ΠΙΝΑΚΑΣ ΙΣΟΡΡΟΠΗΜΕΝΗΣ ΣΤΟΧΟΘΕΤΗΣΗΣ: Εισαγωγικές επισημάνσεις, συστατικά στοιχεία, πρότυπο κόστος και λήψη αποφάσεων με έλεγχο αποκλίσεων, καθορισμός του πρότυπου κόστους, ανάλυση αποκλίσεων (άμεσων υλικών, άμεσης εργασίας, μεταβλητού έμμεσου κόστους παραγωγής), δομή αναφορών απόδοσης, ανάλυση αποκλίσεων και διοίκηση με έλεγχο των αποκλίσεων, διεθνείς χρήσεις πρότυπου κόστους, αξιολόγηση ελέγχων πρότυπου κόστους, πίνακας ισορροπημένης στοχοθέτησης. Πρακτικές εφαρμογές-παραδείγματα.
10	ΕΛΑΣΤΙΚΟΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΙ: Εισαγωγικές έννοιες, ανάλυση έμμεσου κόστους, αποκλίσεις μεταβλητού έμμεσου κόστους, ανάλυση προκαθορισμένου συντελεστή και σταθερού έμμεσου κόστους. Πρακτικές εφαρμογές-παραδείγματα.
11	ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΑΝΑΦΟΡΩΝ ΚΑΤΑ ΤΜΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗ: Εισαγωγικές έννοιες, αποκέντρωση οργανισμών, αναφορές κατά τμήματα και ανάλυση κερδοφορίας, καταλογισμός κόστους, ποσοστό απόδοσης για την μέτρηση της επίδοσης των προϊσταμένων, έλεγχος του ποσοστού απόδοσης, υπολειμματικό εισόδημα, ενδοεπιχειρησιακή τιμολόγηση. Πρακτικές εφαρμογές-παραδείγματα.
12	ΚΟΣΤΟΛΟΓΗΣΗ ΤΜΗΜΑΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ: Εισαγωγικές έννοιες, επιμερισμός κόστους με την βοήθεια της άμεσης και έμμεσης μεθόδου, με βάση την συμπεριφορά. Πρακτικές εφαρμογές-παραδείγματα.

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΒΙΒΛΙΑ:

- Garrison R., Noreen E. and Brewer P., (2012), 'Managerial Accounting', McGraw-Hill, N.Y., USA.
- Άρθρα από επιστημονικά περιοδικά καθώς και επιστημονικές εργασίες-δημοσιεύσεις από περιοδικά και πρακτικά συνεδρίων.

ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ:

Παρακολούθηση-συμμετοχή-Case Study:	20%
Γραπτές εργασίες:	30%
Εξετάσεις:	50%

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ:

- Bear, R., F. Schmid and R. Mills (1997), "Cost management System Design, Developing a pilot model using an activity-oriented approach", The Chartered Institute of Management Accountants, London, U.K.
- Cashin, J. A. and R. S. Polimeni (1996), "Cost Accounting", McGraw-Hill International Edition, London, U.K.,
- Δημητράς, Αυγ. και Μπάλλας, Απ., (2010), 'Διοικητική Λογιστική', Εκδόσεις Gutenberg, Αθήνα.
- Hilton, R. (2003), "Managerial Accounting", McGraw Hill, 5th edition, London, UK.
- Hilton, R., M. Maher and F. Selto (2005), "Cost management: Strategies for Business Decisions", 3rd Edition, Mc Graw Hill, London, U.K.
- Horngren, C. T., A. Bhimani, S. Datar and G. Foster (2002), "Management and Cost Accounting", Prentice Hall, 2nd edition, London, U.K.
- Horngren, C. T., G. Foster and S. Datar (2000), "Cost Accounting: A Managerial Emphasis", Prentice Hall, 11th ed., London, U.K.
- Kaplan, R. and R. Cooper (2002), "Cost & Effect: Using Integrated Cost Systems to Drive Profitability and Performance", Harvard Business School Press, N.Y., USA.
- Kaplan, S. and A. Atkinson, (1990), "Advanced Management Accounting", Prentice Hall International Edition, London, U.K.
- Κουσενίδης, Δ. και Νεγκάκης, Χ., (2014), 'Διοικητική Λογιστική', Θεσσαλονίκη.
- Milles, J. and A. Robertson, (2000), "Fundamentals of Managerial Accounting and Finance", 4th ed., Mars Business Associates Ltd, London, U.K.
- Polimeni, S., F. Fabozzi and A. Adeiberg (1999), "Cost Accounting: Concepts and Applications for Managerial Decision Making", McGraw-Hill, 3rd edition, London, U.K.
- Shillinglaw, G. (2002), "Managerial Cost Accounting", IRWIN, 9th edition, London, U.K.
- Swain, M. and J. Bell (2002), "The theory of Constrains and Throughput Costing: Management Accounting - A strategic focus", Irwin McGraw-Hill, N.Y., U.S.A.
- Τσακλάγκανος, Α. (2000) 'Θεωρία και Λογιστική Κόστους', Εκδόσεις Κυριακίδη, Θεσσαλονίκη.
- Χέβας Δημ. (1997), 'Θέματα Φορολογικής Λογιστικής', Εκδόσεις Ε. Μπένου, Αθήνα.
- Upchurch, A. (2003), "Cost Accounting: Principles and Practice", 8th ed., Prentice Hall, London, U.K.
- Williamson, D. (2001), "Cost and Management Accounting", 5th ed., Prentice Hall, London, U.K..
- Zimmerman, L. (2003), "Accounting for Decision Making and Control", IRWIN, 5th edition, London, U.K.